ΕΤΟΣ Β΄. Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 18 Μαρτίου 1912 ΑΡΙΘ. 64

ΠΟΙΜΗΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΔΑΠΑΝΗι ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗι ΚΥΡΙΑΚΗι ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολῆς ΠΑΥΛΟΥ (Δ΄. 4—9).

Ἀδελφοί, χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ Κύριος ἐγγύς· μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ᾽ ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν Θεόν· καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστιν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετή, καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε. Ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ᾽ ἡμῶν.

Τὴν θριαμβευτικὴν εἴσοδον τοῦ Κυρίου εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ, τὴν εὐλαβῆ καὶ ἔνθερμον ὑποδοχὴν αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἄλλοι μὲν «ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ, οἱ δὲ

προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· ὡσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαβίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις» (Ματθ. ΚΑ΄ 8—10), τὸ σημαντικὸν τοῦτο γεγονός, πανηγυρίζει σήμερον, ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία. Τὴν ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ τούτου χαρὰν τοῦ λαοῦ προβλέπων ἐν προφητικῷ πνεύματι ὁ προφήτης Ζαχαρίας λέγει «χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σιών, κήρυσσε θύγατερ Ἱερουσαλήμ· ἰδοὺ ὁ Βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι δίκαιος καὶ σώζων, πραῢς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον· καὶ κατάρξει ὑδάτων ἕως θαλάσσης καὶ ποταμῶν δι᾽ ἐκβολὰς γῆς» (Ζαχ. Θ΄. 9—10). Χαίρει λοιπὸν χαρὰν μεγάλην ὁ ἐν Ἱερουσαλὴμ λαός, βλέπων τὸν προσδοκώμενον, τὸν ἐπηγγελμένον Μεσσίαν, ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ἀποτέλεσμα τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ταύτης ἦτο ἡ εὐλαβὴς καὶ ἔνθερμος ὑποδοχή, αἱ ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίαι, τὰς ὁποίας ἔκαμνον εἰς αὐτόν, ὅτε εἰσήρχετο εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν. Τὴν αὐτὴν πνευματικὴν χαρὰν θέλουσα καὶ ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία νὰ αἰσθανώμεθα πάντοτε καὶ ἡμεῖς, οἱ «εἰδότες ὅτι ἐλυτρώθημεν ἐκ τῆς ἁμαρτίας τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ι. Πετρ. Α΄. 18) καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὰς ἀγομένας ταύτας πανσέπτους ἡμέρας τῶν ἁγίων τοῦ Σωτῆρος Παθῶν, τὰ ὁποῖα ὑπέμεινεν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἡμῶν, διέταξε ν᾽ ἀναγινώσκεται τὸ ἐκ τῆς πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀνάγνωσμα, τὸ ὁποῖον ἠκούσατε, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον συνιστᾷ εἰς τοὺς πιστεύοντας τὴν πνευματικὴν καὶ παντοτινὴν χαράν. Χαίρετε -λέγει- χαράν, ὄχι ὑλικὴν καὶ ἐξ ὑλικῶν αἰτίων γεννωμένην, ἀλλὰ χαρὰν πνευματικήν, χαρὰν ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς ἀληθοῦς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ κατὰ συνέπειαν χαρὰν ὄχι προσωρινὴν ἀλλὰ παντοτινήν, χαρὰν αἰωνίαν, ὅπως εἶνε αἰώνιος καὶ ὁ Κύριος. Ἔστε ἐνάρετοι καὶ δίκαιοι εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀνεξαιρέτως. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε πλησίον μας διὰ νὰ ἐνισχύῃ τὴν ἀδυναμίαν καὶ διὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν διστάζοντα. Καὶ δι᾽ αὐτὸν τὸν λόγον μὴ ἀφιερόνετε τὴν ἐπίγειον ζωήν σας εἰς βιωτικὰς μερίμνας καὶ φροντίδας, διότι ὁ πανταχοῦ παρὼν Κύριος προνοεῖ· ἀλλὰ εἰς πᾶσαν περίστασιν καὶ εἰς πᾶσαν ἀνάγκην καταφεύγετε διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς δεήσεως μετὰ δοξολογίας εἰς αὐτὸν καὶ κάμνετε εἰς αὐτὸν γνωστὰ τὰ αἰτήματά σας. Καὶ νὰ εἶσθε βέβαιοι ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἀνθρώπινος νοῦς δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ, θὰ φυλάττῃ ὡς ἄγρυπνος φρουρὸς καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸν νοῦν σας διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ πᾶσαν πλάνην τοῦ πονηροῦ. Ταῦτα ἔχοντες ὑπ᾽ ὄψει -ἐπιλέγει- μὴ σκέπτεσθε τίποτε ἄλλο παρὰ ὅσα εἶνε καθαρὰ ἀπὸ τὸ ψεῦδος, ὅσα εἶνε σεμνά, ὅσα εἶνε δίκαια, ὅσα εἶνε ἁγνά, ὅσα εἶνε εὐάρεστα εἰς τὸν Θεόν, ὅσα εἶνε ἄξια ἐπαίνων, ὅσα στηρίζονται ἐν γένει ἐπὶ τῆς ἀρετῆς, μὴ κάμνετε τίποτε ἄλλο παρὰ ὅσα ἐδιδάχθητε ὑπ᾽ ἐμοῦ, ὅσα ἠκούσατε καὶ εἴδετε εἰς ἐμὲ καὶ εἰς ἀνταμοιβὴν ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης θὰ εἶνε μαζί σας.

Ἀλλ᾽ ἆρά γε εἶνε δυνατὴ καὶ κατορθωτὴ ἡ σύστασις ἢ εὐχὴ αὕτη τοῦ

Ἀποστόλου, νὰ χαίρωμεν πάντοτε; Ὁ ἐπίγειος ἡμῶν βίος εἶνε γεμᾶτος ἀπὸ πικρίας, ἀπὸ θλίψεις, ἀπὸ ἀτυχήματα, δὲν εἶνε λοιπὸν δυνατὸν νὰ χαίρῃ ὁ ἄνθρωπος καὶ μάλιστα νὰ χαίρῃ πάντοτε. Ἡ ἀπώλεια τῆς περιουσίας ἀπομακρύνει τὴν χαρὰν καὶ προκαλεῖ τὴν λύπην. Αἱ σωματικαὶ ἀσθένειαι ἀποδιώκουν τὸ αἴσθημα τῆς χαρᾶς καὶ γεννοῦν τὸ αἴσθημα τῆς λύπης. Αἱ ἠθικαὶ στενοχωρίαι φονεύουν τὴν χαρὰν καὶ ζωογονοῦν τὴν λύπην. Ὁ σκληρὸς θάνατος, εἰς προσφιλεῖς μας ὑπάρξεις ἀμείλικτος ἐπερχόμενος, ἐξαφανίζει τὴν χαρὰν καὶ γίνεται πρόξενος λύπης. Ταῦτα δέ, καὶ ἡ ἀπώλεια δῆλα δὴ τῆς περιουσίας, καὶ αἱ σωματικαὶ καὶ αἱ ψυχικαὶ ἀσθένειαι καὶ ὁ θάνατος, δὲν ἠμποροῦμεν ν᾽ ἀρνηθῶμεν ὅτι παρακολουθοῦν κατὰ πόδας τὸν ἄνθρωπον, ἢ ὅλα ὁμοῦ, ἢ καὶ ἓν ἕκαστον χωριστά. «Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θλίψιν ἕξετε» (Ἰωάν. ΙϚ΄. 33). Καὶ τὴν θλίψιν ταύτην δὲν ἠδυνήθη μέχρι σήμερον οὔτε θὰ δυνηθῇ ἐφ᾽ ὅσον ζῇ κανεὶς ἄνθρωπος, εἴτε βασιλεὺς εἶνε εἴτε ἰδιώτης, εἴτε πλούσιος εἴτε πτωχός, εἴτε μικρὸς εἴτε μέγας, ν᾽ ἀποφύγῃ. Πῶς λοιπὸν ὁ Ἀπόστολος λέγει «χαίρετε πάντοτε· καὶ πάλιν ἐρῶ χαίρετε»;

Ἡ χαρά, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, περὶ τῆς ὁποίας λέγει τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα, δὲν εἶνε χαρὰ ὑλική, χαρὰ κοσμική, γεννωμένη καὶ ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὰ συμβαίνοντα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ· δὲν εἶνε χαρὰ προερχομένη ἀπὸ τὰ πλούτη, ἀπὸ τὴν ὑγείαν, ἀπὸ τὰ ἀξιώματα τοῦ κόσμου τούτου, δὲν εἶνε χαρὰ στηριζομένη εἰς τὰ λεγόμενα ἀγαθὰ τοῦ ἐπὶ γῆς βίου. Ὄχι. Διότι ἡ χαρὰ αὕτη εἶνε πρόσκαιρος, εἶνε προσωρινή, εἶνε ἀπατηλὴ καὶ ψευδής, καθὼς εἶνε πρόσκαιρα, προσωρινὰ ἀπατηλὰ καὶ ψευδῆ καὶ τὰ προξενοῦντα αὐτὴν αἴτια· καὶ ὁ Ἀπόστολος λέγει «χαίρετε πάντοτε». Ἀλλὰ εἶνε χαρὰ πνευματικὴ ἐκ πνευματικῶν αἰτίων γεννωμένη καὶ εἰς πνευματικὰ ἀγαθὰ ἀποβλέπουσα· εἶνε χαρὰ τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ἡ ψυχή, ὅταν εὑρίσκεται εἰς παντοτινὴν πνευματικὴν κοινωνίαν μετὰ τοῦ ἁγίου Θεοῦ· εἶνε χαρά, τὴν ὁποίαν καρποφορεῖ ὁ ἐνάρετος καὶ χριστιανικὸς βίος· εἶνε χαρά, τὴν ὁποίαν γεννᾷ τὸ «σὺν Χριστῷ εἶναι», τὸ «πολιτεύεσθαι ἀξίως τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ» (Φιλιπ. Α΄. 23, 27). Καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἀπόστολος γράφων πρὸς τοὺς Φιλιππησίους νὰ χαίρωσι προσθέτει «ἐν Κυρίῳ», δῆλα δή, πιστεύοντες εἰς τὸν Κύριον, ἐλπίζοντες εἰς αὐτόν, ὑπακούοντες εἰς τὸ ἅγιον θέλημα αὐτοῦ, φυλάττοντες τὰς ἁγίας αὐτοῦ ἐντολάς, πράττοντες πάντοτε τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς καὶ ἀποφεύγοντες πάντοτε τὰ ἔργα τῆς ἁμαρτίας. Τοιαύτη εἶνε, ἀδελφοί, ἡ χαρά, τὴν ὁποίαν συνιστᾷ ὁ Ἀπόστολος, «χαρὰν ἐν Κυρίῳ», καὶ τοιουτοτρόπως ἀποκτᾶται. Τόσῳ δὲ μεγάλη εἶνε ἡ δύναμις αὐτῆς, ὥστε ὅπου ὑπάρχει δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ σταθῇ λύπη, ὥστε ἐξουδετεροῖ τελείως πᾶσαν θλίψιν ἐξ ὑλικῶν αἰτίων προερχομένην καὶ μονοκράτειρα αὐτὴ κυριαρχεῖ τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε νὰ τὴν ἀποκτήσῃ.

Χάνει εἷς ἄνθρωπος τὴν περιουσίαν του· φυσικὸν εἶνε νὰ αἰσθανθῇ λύπην. Ἀλλ᾽ ὅταν ζῇ ἐν Κυρίῳ, ὅταν ἔχῃ ἀληθινὴν πίστιν εἰς τὸν Θεόν,

ἐνθυμεῖται τὴν ἱστορίαν τοῦ πολυπαθοῦς Ἰώβ, ἀκούει τὸν Ἀπόστολον διδάσκοντα «οὐδὲν εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα» (Α΄. Τιμ. Ϛ΄. 7) καὶ ἐκ τοῦ παραδείγματος τούτου καὶ ἐκ τῆς διδασκαλίας ταύτης, ἀνακουφίζεται, ἐκδιώκει τὴν λύπην καὶ αἰσθάνεται τὴν «ἐν Κυρίῳ» χαράν, διότι εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν δὲν θὰ χάσῃ. Ἀποθνήσκουν ἄλλου συγγενεῖς, φίλοι, πρόσωπα ἀγαπητά· φυσικὸν καὶ δίκαιον νὰ αἰσθανθῇ θλίψιν. Ἀλλ᾽ ὅταν ἔχῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ πίστιν θερμὴν εἰς τὸν ἅγιον Θεόν, ἀνακουφίζεται, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι ὁ ἀποθανὼν «μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν» (Ἰωάν. Ε΄. 24)· καὶ ἡ βεβαιότης αὕτη ἐκτοπίζει τὴν γεννηθεῖσαν θλίψιν καὶ ἀντικαθιστᾷ αὐτὸν διὰ τῆς χαρᾶς, διότι τὸ ἀποθανὸν προσφιλὲς πρόσωπον πορεύεται «εἰς τόπον ἀναπαύσεως, ἔνθα ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός». Πάσχει σωματικῶς, ὑφίσταται στερήσεις, διωγμούς, καὶ ἐκ τούτων λύπην· ἀκούει τὸν Ἀπόστολον Ἰάκωβον λέγοντα ; «πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν» (Ἰακ. Α΄. 2—4), καὶ ἡ παρήγορος αὕτη διδασκαλία, γεννᾷ τὴν ἐν Κυρίῳ χαρὰν καὶ ἐξουδετεροῖ τὴν λύπην. Μὲ ὀλίγας λέξεις ἡ ἐν Κυρίῳ χαρά, τὴν ὁποίαν ἀποκτῶμεν ζῶντες καὶ πολιτευόμενοι «ἐν Κυρίῳ», πᾶσαν ἐκ κοσμικῶν λόγων προερχομένην λύπην ἐκμηδενίζουσα, καθιστᾷ τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου ἀληθῶς εὐτυχῆ.

Τὴν ἀληθῆ αὐτὴν χαράν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν, ὅλοι ἀγωνιζόμεθα καὶ ἐπιδιώκομεν νὰ ἀποκτήσωμεν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ὁδός, τὴν ὁποίαν ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἀκολουθεῖ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἐπιδιωκόμενον τέρμα, δὲν εἶνε ἡ ἀληθής. Ὁ μὲν φιλάργυρος φρονεῖ ὅτι ὅταν συσσωρεύσῃ πολλὰ πλούτη, θὰ αἰσθανθῇ χαράν. Ὁ δὲ φιλόδοξος, ὅταν ἀναβῇ εἰς ὑψηλὰ ἀξιώματα, εἶνε βέβαιος ὅτι θὰ χαίρῃ. Ὁ ἄσωτος διὰ τῶν ἀπολαύσεων, ὁ ψεύστης διὰ τοῦ ψεύδους, ὁ κλέπτης διὰ τῆς κλοπῆς, ὁ ῥαδιοῦργος διὰ τῶν ῥαδιουργιῶν, καὶ ἄλλος δι᾽ ἄλλων ἐσφαλμένων καὶ πεπλανημένων ὁδῶν φρονοῦν, ἐλπίζουν νὰ φθάσουν εἰς τὴν χαράν, ἡ ὁποία γεννᾶται ἐκ τῆς εὐτυχίας. Ἀλλ᾽ ὅλοι, ὅσοι ἀκολουθοῦμεν τοιαύτην ὁδόν, πλανώμεθα. Χαρὰν ἀληθῆ δὲν ἀπολαμβάνομεν· τοὐναντίον ἐπαυξάνομεν τὸ αἴσθημα τῆς λύπης. Θέλομεν ἀληθῆ πνευματικὴν χαράν, τὴν ὁποίαν «οὐδεὶς δύναται αἴρειν ἀφ᾽ ἡμῶν»; Ἂς συμμορφωθῶμεν μὲ τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἀποστόλου «ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε, ταῦτα πράσσετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ᾽ ὑμῶν».

ΤΗ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

*«Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ,
» πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε».* (Λουκ. κγ'. κή.)

Κατεδικάσθη ἐπὶ τέλους, Χριστιανοί μου ἀγαπητοί, κατεδικάσθη ὁ ἀναμάρτητος εἰς τὸν διὰ Σταυροῦ θάνατον ὡς κακοῦργος! Ἀπάγεται λοιπὸν εἰς τὸ σταυρωθῆναι Ἐκεῖνος, «*ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ » εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ*». Ἀπάγεται εἰς τὸν Γολγοθᾶν, τὰ δὲ πλήθη τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ ἀκολουθοῦσιν Αὐτῷ, ἵνα παραστῶσιν εἰς τὴν θανατικὴν ἐκτέλεσιν. Ἀκολουθοῦσιν ἀκόμη καὶ γυναῖκες τοῦ Ἰσραὴλ αἱ ὁποῖαι ἐθρήνουν καὶ ἐκόπτοντο ἐπ' αὐτῷ, ὅπως ἱστορεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς. Ὁ Σωτὴρ στρέφεται αἴφνης πρὸς τὸ παρακολουθοῦν πλῆθος, στρέφεται καὶ ἰδὼν τὰς κοπτομένας καὶ θρηνῳδούσας γυναῖκας λέγει πρὸς αὐτάς, «*Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς » κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν*». Αὐτοὺς τοὺς λόγους ἀπηύθυνεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς θρηνοῦντας αὐτὸν διὰ τὰ ἀνήκουστα αὐτοῦ παθήματα διὰ τὸν ἄδικον αὐτοῦ θάνατον.

Ἀλλ' ἆρά γε οἱ λόγοι οὗτοι δὲν ἀπευθύνονται καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς σημερινοὺς Χριστιανούς; Δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ κλαίωμεν καὶ ἡμεῖς ἐφ' ἑαυτοὺς κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ποιούμεθα τὴν ἀνάμνησιν τοῦ Πάθους τοῦ Σωτῆρος καὶ τοῦ σταυρικοῦ Αὐτοῦ θανάτου; Διατί οἱ Ἰουδαῖοι ὤφειλον νὰ κλαίωσιν ἐφ' ἑαυτούς; Διότι ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν συμπεριφορὰ καὶ διαγωγὴ αὐτῶν ὑπῆρξεν εἰς ἄκρον ἀπάνθρωπος καὶ ἄδικος. Ἀλλὰ μήπως ἡ διαγωγὴ ἡμῶν τῶν σημερινῶν Χριστιανῶν εἶναι καλλιτέρα; Μήπως τὰ ἡμέτερα σφάλματα εἶναι ἐλαφρότερα;

Τὸ πρῶτον σφάλμα τῶν Ἰουδαίων ἦτο, ὅτι δὲν ἀνεγνώρισαν τὸν Χριστὸν ὡς τὸν γνήσιον, τὸν ἀληθῆ Μεσσίαν, ἀλλ' ἀπεκήρυξαν αὐτόν. Εἶχον δὲ ὅλα τὰ μέσα, δι' ὧν εὐκόλως ἠδύναντο νὰ ἀναγνωρίσωσιν αὐτὸν ὡς τοιοῦτον καὶ πιστεύσωσιν αὐτῷ. Πρὸ χιλιάδων ἐτῶν ὁ Θεὸς αὐτὸς εἶχεν ἀναγγείλη εἰς αὐτοὺς τὴν ἔλευσιν τοῦ Μεσσίου. Εἶχεν ἀποστείλη εἰς αὐτοὺς Προφήτας μεγαλοφωνοτάτους, οἱ ὁποῖοι προεφήτευσαν καὶ περιέγραψαν ἐπακριβῶς ὁλόκληρον τὸν βίον τοῦ Μεσσίου. Τὰς προφητείας τῶν προφητῶν τούτων οἱ Ἰουδαῖοι καθ' ἑκάστην ἐμελέτων καὶ ἤκουον ἀναγινωσκομένας ἐν ταῖς Συναγωγαῖς. Αἱ προφητεῖαι αὗται ἀπεκάλυπτον καὶ καθώριζον ὁποῖός τις ἔμελλε νὰ ἦναι ὁ Μεσσίας οὗτος, εἰς ποῖον τόπον ἔμελλε νὰ γεννηθῇ καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν. Ἐπίσης περιέγραφον καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἔμελλε νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν κόσμον, τὸν τρόπον καθ' ὃν ἔμελλε νὰ ζήσῃ καὶ νὰ δράσῃ. Ἐκτὸς ὅλων τούτων, τὰ ὁποῖα ἐγίνωσκον ἐκ τῶν προφητειῶν, ἐγένοντο καὶ οἱ ἴδιοι αὐτόπται μάρτυρες τοῦ βίου τοῦ Σωτῆρος, καὶ ἠδύναντο νὰ παραβάλωσι τὸν ὑπερθαύμαστον

βίον αὐτοῦ πρὸς τὸν ὑπὸ τῶν Προφητειῶν περιγραφόμενον καὶ εἰκονιζόμενον βίον. Ἀλλ᾿ εἶχον κλείση μεθ᾿ ὅλα ταῦτα τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ δὲν ἠδυνήθησαν ὡς ἐκ τούτου νὰ ἀντιληφθῶσι καὶ κατανοήσωσιν, ὅτι ὅλαι αἱ προφητεῖαι ἐπληροῦντο ἐν τῷ Θεανδρικῷ αὐτοῦ προσώπῳ. Οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τούτοις ἐγένοντο καὶ αὐτήκοοι μάρτυρες τῆς οὐρανίου αὐτοῦ διδασκαλίας. Εἶχον σχηματίσει μάλιστα τὴν πεποίθησιν καὶ δημοσίᾳ διεκήρυξαν, ὅτι *«οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ » ἄνθρωπος»*. Ἐγένοντο ἀκόμη καὶ αὐτόπται μάρτυρες τῶν θαυμαστῶν αὐτοῦ ἔργων *«ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν»*. Λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι εἶχον ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ γνωρίσωσι καὶ πιστεύσωσι τὸν Χριστὸν ὡς τὸν ἐπηγγελμένον Μεσσίαν. Ἀλλὰ τί συνέβη ; Τετυφλωμένοι ὑπὸ τοῦ σκότους τῶν ἰδίων θεωριῶν, δοῦλοι τοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἐμφωλεύοντος πάθους τοῦ φθόνου καὶ τοῦ μίσους, παρασυρόμενοι ἀπὸ τὰ ἴδια αὐτῶν πάθη δὲν ἠδυνήθησαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ νὰ γνωρίσωσι τὸν ἀληθῆ Μεσσίαν, τὸν ὁποῖον ἀπὸ πολλοῦ προσεδόκων. Διὰ τὴν ἀποτύφλωσιν αὐτῶν ταύτην προτρέπεται αὐτοὺς ὁ Σωτὴρ νὰ θρηνήσωσι καὶ νὰ κλαύσωσιν ἐφ᾿ ἑαυτούς· *«θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ... ἐφ᾿ ἑαυτὰς κλαίετε»*.

Ἀλλ᾿ ἆράγε ἡμεῖς εἴμεθα κρείσσονες τῶν ἐθελοτυφλούντων Ἰουδαίων; Ἡμεῖς εἴμεθα καθιερωμένοι τῷ Χριστῷ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς γεννήσεως ἡμῶν, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ᾿ ἣν ἐνεδύθημεν τὸν Χριστὸν διὰ τοῦ ἁγίου Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡμῶν ἡλικίας ἔχομεν διδαχθῆ νὰ πιστεύωμεν εἰς Αὐτὸν ὡς Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ ἡμέτερον Σωτῆρα. Ἀλλὰ τὴν ἁγίαν καὶ σωτήριον ταύτην πίστιν, διακρατοῦμεν καὶ φυλάττομεν καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους τῆς ζωῆς ἡμῶν ; κατὰ τὴν ὥριμον ἡλικίαν μας, καθ᾿ ἣν ἡ θέλησις ἔχει τὴν ἰσχὺν αὐτῆς πλήρη, αἱ δὲ πράξεις εἶναι ἀπόρροια τῶν πεποιθήσεων καὶ ἀρχῶν ἡμῶν ; — Ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην εἶναι εὔκολος, ἀρκεῖ προηγουμένως νὰ ῥίψωμεν βλέμμα ἁπλοῦν εἰς τὰ πέριξ ἡμῶν συμβαίνοντα. Πόσοι δὲν ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι καίτοι ἀνήκουσιν εἰς τὴν Χριστιανικὴν κοινωνίαν, καίτοι λέγουσιν ὅτι εἶναι Χριστιανοί, ἐν τούτοις ἔχουσιν ἀπαρνηθῆ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἔχουσιν ἀπορρίψη τὰ μυστήρια τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔχουσιν ἐξολισθήση εἰς πλάνας καὶ κυλίονται ἐν τῇ ἀπιστίᾳ ! Πόσοι δὲν ὑπάρχουσι μεταξὺ ἡμῶν σήμερον Χριστιανοί, οἵτινες ἔχουσι πίστιν τόσον ἀσθενῆ, τόσον ἐσβεσμένην, ὥστε οὐχὶ πλέον οἱ ξένοι, ἀλλ᾿ οὐδ᾿ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δύνανται νὰ πληροφορήσωσιν ἡμᾶς, ἐὰν ὑπολείπηται αὐτοῖς ἀκόμη πίστις! Σὺ ὁ ἴδιος, Χριστιανέ μου, ἐρώτησον ἑαυτόν, ἐρώτησον τὴν συνείδησίν σου, ὑπολείπεται ἐν σοὶ σπινθὴρ πίστεως χριστιανικῆς ; Αἰσθάνεσαι δηλαδὴ ὅτι ὑπάρχει εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς σου πίστις ζῶσα, πίστις εἰλικρινής ; πίστις στερεὰ καὶ ἀσάλευτος ; Ἐὰν δὲ μή, ποῖοι εἶναι δίκαιον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς οἱ μεγαλείτεροι ἔνοχοι, οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὁποῖοι παρεγνώρισαν καὶ ἀπεκήρυξαν τὸν Χριστόν, ἢ ἡμεῖς οἱ σημερινοὶ Χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι ἀφ᾿ οὗ ἐνεδύθημεν τὸν Χριστόν, ἀφ᾿ οὗ ἐπιστεύσαμεν εἰς αὐτόν, ἔπειτα κατεπροδώκαμεν καὶ ἀπηρνήθημεν αὐτόν; Δὲν ἀπευθύνεται λοιπὸν καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς ἡ ἐπιταγὴ τοῦ Χριστοῦ νὰ κλαίωμεν δι᾿ ἑαυτούς ; *«Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε » ἐπ᾿ ἐμέ, πλὴν ἐφ᾿ ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν»*.

Ἀλλὰ τὸ ἓν παράπτωμα συνεπάγεται καὶ ἕτερον παράπτωμα, πολλάκις βαρύτερον. Οἱ Ἰουδαῖοι δὲν περιωρίσθησαν εἰς τὸ ὅτι ἀπέκρουσαν καὶ τὸν Χριστὸν καὶ τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ, προσηνέχθησαν καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ θεῖον πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ μετὰ πολλῆς τῆς σκαιότητος καὶ ἀπανθρωπίας. Τόση ἦτο ἡ κατὰ τοῦ Χριστοῦ λύσσα αὐτῶν, ὥστε οὐδέποτε ἐπαύσαντο διαβάλλοντες καὶ κατασυκοφαντοῦντες τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα αὐτοῦ. Ἐπὶ τέλους ἐπέθηκαν ἐπ᾽ αὐτοῦ καὶ τὰς μιαιφόνους αὐτῶν χεῖρας, ἐξῆλθον κατ᾽αὐτοῦ μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, συνέλαβον αὐτὸν καὶ παρέδωκαν εἰς τὸ δικαστήριον ὡς τὸν τελευταῖον κακοῦργον, ἐν ᾧ ἦτο ἐντελῶς ἀθῶος, ἐν ᾧ ἦτο καθ᾽ ὁλοκληρίαν ἀναμάρτητος. Προσηνέχθησαν πρὸς αὐτὸν βαρβάρως καὶ ἀπανθρώπως, ὕβρισαν, ἐνέπτυσαν, ἐκολάφισαν, ἐνέπαιξαν, ἐβασάνισαν καὶ ἐπὶ τέλους κατεδίκασαν αὐτὸν εἰς θάνατον, καὶ μάλιστα εἰς τὸν σκληρότερον καὶ ἀτιμώτερον τῶν θανάτων, εἰς τὸν Σταυρικὸν θάνατον. Ἰδοὺ εἰς ποῖον σημεῖον ἀποτυφλώσεως κατήντησαν οἱ Ἰουδαῖοι! Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν οἱ τοιαύτην πώρωσιν παθόντες Ἰουδαῖοι νὰ θρηνῶσι καὶ νὰ κλαίωσιν ἐφ᾽ ἑαυτούς;

Ἀλλ᾽ ἴσως κάμη τις τὴν παρατήρησιν, ὅτι Χριστιανὸς οὐδέποτε εἶνε δυνατὸν νὰ καταντήσῃ εἰς ὃ σημεῖον εἶχον καταντήση οἱ Ἰουδαῖοι. Δυστυχῶς ὄχι μόνον δυνατὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ πολὺ ἐλαφρὸν φαίνεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν σημερινῶν Χριστιανῶν. Βεβαίως σήμερον δὲν κεῖται εἰς τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν νὰ ταπεινώσωμεν καὶ σταυρώσωμεν τὸν Χριστόν, ὅπως ἔπραξαν οἱ Ἰουδαῖοι. Ὁ Χριστὸς εὑρίσκεται εἰς τοὺς οὐρανούς, καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. Ἀλλ᾽ οὐχ᾽ ἧττον ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι γεννηθέντες ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἄνθρωποι, ἑνὶ λόγῳ, Χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι ἐξεμοῦσι κατὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ κατὰ τοῦ ἔργου αὐτοῦ τὰς βδελυρωτέρας τῶν βλασφημιῶν, οἱ ὁποῖοι τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὴν θείαν ταύτην σοφίαν, ἐξανθρωπίζουσι τελείως, καὶ θεωροῦσιν αὐτὸ βιβλίον κατ᾽ οὐδὲν διαφέρον τῶν κοινῶν βιβλίων. Ὑπάρχουσι Χριστιανοὶ οἱ ὁποῖοι διαστρέφουσι καὶ παραμορφώνουσι τὴν Εὐαγγελικὴν ἱστορίαν, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀρνοῦνται καὶ αὐτὰ ταῦτα τὰ θαύματα τοῦ Σωτῆρος κηρύττοντες ταῦτα τοῦτ᾽ αὐτὸ μύθους! Ὑπάρχουσι Χριστιανοί, οἱ ὁποίοι καὶ αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ ἀπορρίπτουσι καὶ ἀποδοκιμάζουσιν ὡς μόνον ἐπιχείρημα φέροντες τὸ ὅτι αὕτη εἶναι μυστηριώδης ἐν πολλοῖς καὶ ἀπρόσιτος εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου! Ὑπάρχουσι Χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι, ἐὰν δὲν σταυρώνουσι τὸν ἴδιον τὸν Χριστόν, διότι δὲν δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο, οὐχ᾽ ἧττον σταυρώνουσι τὴν Ἁγίαν αὐτοῦ Ἐκκλησίαν, ἥτις εἶναι σῶμα αὐτοῦ, ἥτις εἶναι ἀδιασπάστως μετ᾽ αὐτοῦ ἡνωμένη, διώκοντες τὰ πιστὰ αὐτῆς τέκνα! Ἑνὶ λόγῳ ὑπάρχουσι Χριστιανοὶ ἄπιστοι, ἀσεβεῖς καὶ αἱρετικοί, οἵτινες διὰ παντὸς μέσου θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου πολεμοῦσι τὴν ὀρθόδοξον τῶν Πατέρων ἡμῶν πίστιν. Οἱ τοιοῦτοι Χριστιανοὶ ὀφείλουσιν ἤδη νὰ κλαίωσιν ἐφ᾽ ἑαυτούς· *«Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ.... ἐφ᾽ ἑαυτὰς κλαίετε»*.

Ἀλλ᾽ ἴσως παρατηρήσει τις, ὅτι οἱ τοιοῦτοι Χριστιανοὶ εἶναι εὐάριθμοι, ἢ καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι μεταξὺ ἡμῶν, ἢ ἀκόμη καὶ ὅτι ἡμεῖς δὲν καταλεγόμεθα μεταξὺ αὐτῶν. Εἴθε νὰ ἦτον ἀληθὲς τὸ τοιοῦτον· Ἀλλὰ τὰ πράγματα διαψεύδουσιν ἡμᾶς. Ἐξετάσωμεν ἡμᾶς αὐτούς.

Φανταζόμεθα ὅτι ἔχομεν πίστιν καὶ ὅτι εἴμεθα ἀληθινοὶ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ. Ἐν τούτοις διὰ τῶν ἡμετέρων πράξεων δεικνύομεν ὅτι εἴμεθα καὶ τῶν ἀπίστων χείρονες. Ἔχομεν πίστιν, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἀνεχόμεθα οὔτε μίαν ὥραν τὴν ἑβδομάδα νὰ προσέλθωμεν καὶ παραμείνωμεν ἐν τῷ οἴκῳ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τρέχομεν εἰς τὰ καπηλεῖα ἐνωρίτερον καὶ αὐτῶν τῶν ἀπίστων. Ἔχομεν πίστιν· καὶ ἐν τούτοις αὐτὴν τὴν ἁγίαν Πίστιν βλασφημοῦμεν καθ' ἑκάστην ἐνώπιον καὶ αὐτῶν τῶν ἀπίστων. Ἔχομεν πίστιν· καὶ ἐν τούτοις καθ' ἑκάστην ψευδορκοῦμεν καὶ ἐπιορκοῦμεν ἐπιδεικτικώτατα ἔμπροσθεν τῶν ἀπίστων. Ἔχομεν πίστιν Χριστοῦ καὶ ἐν τούτοις τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ παραβαίνομεν καὶ ἀθετοῦμεν καθ' ἑκάστην πανηγυρικῶς ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀπίστων. Ἔχομεν πίστιν Χριστοῦ, ἀλλ' ἀντὶ νὰ σταυρώσωμεν τὴν σάρκα σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις, γινόμεθα τοὐναντίον δοῦλοι τῶν παθῶν καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς σαρκὸς χωρὶς νὰ αἰσθανώμεθα μάλιστα οὐδὲ τύψιν συνειδότος. Ἔχομεν πίστιν, ἀλλὰ τὴν πίστιν ταύτην ἔχομεν μόνον διὰ νὰ ἐξυβρίζωμεν καὶ ἀτιμάζωμεν αὐτὴν διὰ τῶν πονηρῶν καὶ ἀντιχριστιανικῶν ἡμῶν πράξεων! Ἔχομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἤμεθα φῶς, γινόμεθα σκότος. Πιστεύομεν εἰς Χριστόν, ἀλλὰ καὶ ψευδόμεθα, ἀλλὰ καὶ κλέπτομεν καὶ ληστεύομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν. Πιστεύομεν εἰς Χριστόν, ἀλλὰ καὶ δολοφονοῦμεν τὸν πλησίον, διασπῶμεν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ. Ἔχομεν πίστιν Χριστοῦ, ἀλλὰ ἀγάπην Χριστοῦ δὲν ἔχομεν. Τοὐναντίον μάλιστα ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν ἐμφωλεύει μῖσος, ἔχθρα, ἡ δίψα τῆς ἐκδικήσεως. Ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι Χριστιανοὶ ὀφείλουσι νὰ κλαίωσιν οὐχὶ ἐπὶ τῷ σταυρωθέντι Χριστῷ, ἀλλ' ἐφ' ἑαυτοὺς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῶν. *«Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν».*

Χριστιανοί μου ἀγαπητοί! Γινώσκω ὅτι ἡ ἀλήθεια εἶναι πικρά, καὶ ὅτι οὐδεὶς εὐχαριστεῖται ἀκούων διεκτραγῳδούμενα τὰ ἑαυτοῦ σφάλματα. Ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος ἡ ἀλήθεια, καὶ μόνη ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ κηρύττηται. Ὅτι δὲν διαφέρομεν τῶν Θευκτόνων Ἰουδαίων, τοῦτο ἕκαστος δύναται νὰ ἐννοήσῃ καὶ ἀνομολογήσῃ, ἐὰν ἐξετάσῃ ἑαυτὸν καὶ τὴν ἑαυτοῦ συνείδησιν. Ἀλλά, Χριστιανοί μου, γινώσκετε τὸ βάθος τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Γινώσκετε ὅτι *«εἰς τέλος ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν»*. Γινώσκετε ἐπίσης, ὅτι ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Σταυροῦ παρεκάλει τὸν οὐράνιον αὐτοῦ Πατέρα ἵνα συγχωρήσῃ τοὺς σταυρωτὰς αὐτοῦ, εἰπὼν *«**Πάτερ ἄφες αὐτοῖς**»*. Θὰ συγχωρήσῃ λοιπὸν καὶ ἡμᾶς, ἐὰν ἔλθωμεν εἰς συναίσθησιν, ἐὰν μετανοήσωμεν εἰλικρινῶς ἐφ' οἷς ἡμάρτομεν μέχρι τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ ἠνομήσαμεν, προβῶμεν δὲ εἰς τὴν στερεὰν καὶ ἀκλόνητον ἀπόφασιν νὰ συμμορφωθῶμεν τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Οὕτω ποιήσωμεν ἀδελφοί, ἵνα τὸ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας πολύτιμον Αὐτοῦ αἷμα καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς ῥύπου καὶ παραστήσῃ ἀμώμους τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς Βασιλείας Αὐτοῦ. Ἀμήν.